

« zurück blättern vor »

SZYNAL subst. m., ab 1450; ‘eisener Nagel zur Befestigung des Reifens am Wagenrad, Radnagel; großer Nagel, u. a. zum Verbinden von Balken im Wasserbau’ – ‘żelazny gwóźdź do mocowania obręczy na kole wozu; duży gwóźdź m.in. do zbijania belek w budowlach wodnych’: 1450 RpKapKr, STP *Fungillus... est quidam claws in rotha, proprie synal.* ◦ 1560 RejWiz 44, SPXVI *iefli fie moźnieyfy będye bárzo wfpinat / Popufzczay mu wędzidła / boć sam sobie szynal / Tym zábije zá żywe.* ◦ (1691) 1907 Pot. Ogr.Fr.2 380 *Niemcy ministrom do stołu przybiwszy języki, / Potem przed każdym prochu nasuwszy ćwierć funta, / Wetkną zapalonego odrobinę lunta; / Każdy oczy z takiego umykając palu, / Poł języka zostawić wolał przy szynalu.* ◦ [LBel.] 1841 Łab., SW *[[Szynal]] gwóźdź duży z najgrubszych szpernali, używany do zbijania belek w budowlach wodnych, do dróg żelaznych, do obijania szyn kołowych i t.d.* – STP, SPXVI, TR, L, SWIL, SW sowie SPA 1916, SPA 1929. ◊ **Etym: 1)** nhd. *Schiennagel* subst. m., ‘starker Nagel zur Befestigung der Radschiene auf den Felgen’, GRI. **2)** ostmd. **Schina(ge)l* ❖ Ursprünglich wohl nur ‘Radnagel’ (s. den Beleg von 1450), erst später ein großer Nagel überhaupt. KAESTNER nimmt in seiner Rezension zu EGGERS 1988 für polnische Komposita mit *-nal* ostmitteldeutsche Vorlagen an.

« zurück blättern vor »